

ÅRSRAPPORT 2009

STD-företagens medlemmar och det hållbara samhället

Foto: Olof Höddar

Bent Johannesson
vd Ramböll Sverige AB
Ordförande i Svenska
Teknik&Designföretagen

Året som gick präglades av stor turbulens och finansiell oro i världen vilket givetvis också har påverkat vår bransch negativt.

STD-företagens roll och syfte att stärka utvecklingen, konkurrenskraften och lönsamheten hos medlemsföretagen har kanske aldrig varit så viktig som nu. STD-företagens medlemmar har en nyckelroll i utveckling och tillväxt av det hållbara samhället och under 2009 lades grunden för några viktiga förändringar inom vår bransch. Insikten om tjänsteföretagens och branschens betydelse för samhällsutvecklingen har blivit allt tydligare, inte minst genom konjunkturprognoser, marknads- och omvärldsanalyser, frågor kring affärsavtal, konsultansvar och upphandling som STD-företagen arbetar med. Andra viktiga områden där STD-företagen spelar en viktig roll är inom frågor avseende arbetsgivarrollen och branschens kollektivavtalsfrågor. Här har viktiga förändringar skett som syftar till att förbättra konsultföretagens villkor och anpassa dessa till en kunskapsintensiv verksamhet och de snabba förändringar som sker i vår omvärld.

Vi ska dock ha i åtanke att utgångsläget för många av de sektorer som nu förväntas få ökad ordergång igen är en utmaning. Detta gäller inte minst för våra industrikonsulter. Det är alltså för tidigt att tala om en återhämtning. Osäkerheten ligger i hur mycket ordergången ökar och vad som samtidigt händer med prisbilden, samt hur kostnadsstrukturen utvecklas.

Det finns även en osäkerhet i hur finanskrisen, som vi inte ännu sett slutet på, kommer att ändra spelreglerna på marknaden.

Avslutningsvis vill jag rikta ett varmt tack till alla medarbetare på kansliet och alla representanter från företagen som med stort engagemang har bidragit till att STD-företagen flyttat fram sina positioner under 2009. Vi har gått från 25 000 anställda i branschen 2008 till 28 000 år 2009. STD-företagen representerar nära två tredjedelar av branschens resurser.

Vision

STD-företagens medlemmar betraktas av politiker och beslutsfattare som viktiga när det gäller att skapa ett hållbart samhälle.

STD-företagens medlemmar uppfattas som strategiska affärspartners av sina kunder och övriga aktörer i branschen.

STD-företagen ska av sina medlemsföretag ses som en aktiv part som driver aktuella frågor som är viktiga för branschen.

Medlemmarnas delaktighet ger föreningen framgång

Foto: Sören Andersson

Lena Wästfelt
vd Svenska Teknik&Designföretagen

Vad minns du speciellt från 2009?

En av de saker som jag tycker är fantastisk är att så många fler medlemsföretag har varit aktiva och direkt involverade i utvecklingsarbetet, framför allt i våra nio temagrupper. Ett av våra huvudspår är ju att utveckla branschen för att möta morgondagen och ha bra förutsättningar för dess lönsamhet. De aktiva ger viktiga inspel för oss att driva vidare. Det skulle aldrig gå om inte medlemsföretagen tog en aktiv del i detta.

Att vi kämpade för viktiga principer sett ur perspektivet konsultföretagens affär när det gäller ABK, och att våra företag i Göteborg fick rätt ända upp i Regeringsrätten är självklart också sådant som gör 2009 till ett speciellt år.

Många var besvikna efter den förra avtalsrörelsen, hur ser du på 2009 års avtal för medlemsföretagen?

I kunskapsföretag är medarbetarnas kompetens den tjänst som företaget säljer, det är också medarbetarna som utvecklar och har kontakt med kunderna. Därför är det naturligt att lönen ska sättas med hänsyn till individens prestationer.

Avtalsförhandlingarna i höstas var en framgång på flera plan. Det avtal vi skapade tillsammans med akademikerfacken flyttade fram positionerna för lokal lönebildning, vilket innebär att hänsyn tas till de enskilda företagens betalningsförmåga.

Vad ser du som en viktig fråga under 2010?

Vårt andra huvudspår – lobbying – uttrycker vi i fokusområde Profile-ring. Det är den viktigaste uppgiften för oss nästa år. Många vet inte vilken expertkunskap som finns i våra företag och inte heller vilken nytta denna kunskap har för samhället. Oavsett om konsulten arbetar som arkitekt, teknisk byggkonsult eller med industriteknik så handlar arbetet aldrig om bara teknik. Mötet mellan människan och den fysiska miljön – i stadsbilden, fabriken eller produkten – är vad vårt kunnande ytterst syftar till. Det ska vi synliggöra på flera sätt under det kommande året.

Fokusområden

Visionen är omsatt i fyra fokusområden.
Arbetet genomsyrar nästan all verksamhet.

STD-företagen synliggör arkitekt- och konsultföretagens betydelse för samhällets utveckling.

Illustration: Wenche Arnesen Fryklöf

Profilering

● FOKUS PROFILERING

Profileringsarbetet inom STD-företagen har pågått sedan ett par år tillbaka. Medlemsföretagens olika kompetenser fokuseras och olika temagrupper arbetar med sin disciplin speciella förutsättningar. Avsikten är att öka medvetenheten om arkitekt- och konsultföretagens betydelse för samhällsutvecklingen. Genom den kunskap som byggs in i olika lösningar är vi med och lägger en god grund för människor att bo, verka och röra sig.

Första steget i profileringen har varit image och flera grupper har diskuterat med sina kunder och beställare om framtida behov och utveckling. I nästa steg ska man kommunicera till politiker och beslutsfattare för att synliggöra den kompetens som finns i branschen.

Parallellt har temagrupperna diskuterat identiteten i branschen och den dialogen vill man föra vidare för att få alla att vara med och ta ett nytt steg framåt. De gemensamma arbetsprocesserna bland branschens företag är också på agendan och man kan skönja nya initiativ till samspel.

Syftet med profileringsarbetet är att öka arkitekternas och konsulternas status, för att på sikt kunna höja värdet och priset på tjänsterna.

Kvalificerade köpare av kunskapsintensiva tjänster

● FOKUS KVALIFICERADE KÖPARE

Under hela året har det strömmat in exempel på upphandlingar där konsultföretagen reagerat på förfarandet. Sedan Peder Stenström gått vidare i karriären har vi haft gott stöd i Kjell Wikström, Foyen Advokatfirma. Dessutom har vi från kansliets håll tillskrivit ett antal upphandlande enheter kring rena felaktigheter i förfrågningsunderlagen.

Fallet med Upphandlingsbolaget i Göteborg har ännu inte nått någon direkt lösning. Upphandlingen avbröts och Presidiet i Göteborg Stad tillsatte en utredning, där man bland annat tillfrågade Almega, utifrån deras erfarenhet av flera branscher som inte varit nöjda med UHB:s agerande. Vi inväntar nu ett formellt möte med Presidiet.

BKK

Det nya ABK 09-avtalet blev klart precis till jul. Det var främst synen på ägande- och nyttjanderätten till uppdragets resultat som blev stötestenen. Byggherrarna drev fullständig tillgång, medan STD-företagen hävdade att konsulten är kunskapsbärare mellan olika uppdrag, och måste ha rätt att utveckla sitt kunskapskapital i företaget. Direkt på nyåret genomförs utbildning i det nya standardavtalet.

Kollektivavtal för kunskapsintensiva verksamheter

FOKUS KOLLEKTIVAVTAL

STD-företagen verkar för att öka samarbetet med de fackliga organisationerna och skapa förutsättningar för avtal och lönebildningar som matchar kunskapsintensiva verksamheter. Sedan STD-företagens styrelse beslutat att, på grund av den kraftiga konjunkturbedgången hösten 2008, inte utnyttja avtalsalternativet för 2009-2010, inleddes under våren förhandlingar om nya kollektivavtal med Sveriges Arkitekter, Sveriges Ingenjörer och Unionen. Förhandlingarna kunde avslutas först i mitten av september och resulterade i tvååriga avtal med Sveriges Arkitekter och Sveriges Ingenjörer och ett ettårigt avtal med Unionen. Beslutet att inte utnyttja alternativet fick stor täckning i pressen.

Löneavtalen bygger på lokal lönebildning, där storleken på löneökningarna ska beslutas på företagen och anpassas till deras ekonomiska situation och betalningsförmåga. I avtalen för 2009 fanns en s.k. stupstock med en procentuell löneökning för de fall de lokala parterna, trots ansträngningar, inte skulle lyckas komma överens. Akademikeravtalet för 2010 är helt sifferlöst.

Utbildning

Sedan överenskommelse träffats om nya kollektivavtal bjöd STD-företagen in till seminarier om de nya avtalen i Stockholm, Göteborg och Malmö.

Twisteförhandlingar

Antalet tvister mellan företag och de fackliga organisationerna har varit lågt. Alla tvister har lösts utan att Arbetsdomstolen har behövt avgöra något mål. Ingen arbetsmarknadskonflikt har berört STD-företagens medlemsföretag.

Marknadslöneinformation

Under hösten 2008 samlades marknadslöneinformation in för konsult- och arkitektföretag. Siffrorna gäller september 2008 och redovisades i april 2009 i publikationen MLI-STD.

MLI-STD är en översikt av löneläget i ett antal typiska yrkesgrupper på medlemsföretagen, så kallade referensyrken. Även uppgifter för andra vanliga befattningar på konsult- och arkitektföretag redovisas. Redovisningen görs med fördelning på tre arbetsmarknadsregioner: Stockholm, Göteborg och övriga landet.

MLI Almega

I publikationen presenteras tabeller och diagram över lönespridningen i olika yrken. Grunden för indelning i yrken är yrkesgrupperingssystemet SSTK. Redovisningen sker för yrken som är vanliga inom Almega.

Urvalet har gjorts med två kriterier. Yrket ska innefatta minst 500 anställda totalt och minst 100 anställda inom två Almega-förbund. För dessa yrken görs en redovisning med fördelning på fyra arbetsmarknadsregioner: Stockholm, Göteborg, Malmö och övriga landet.

Samverkan för kompetensförsörjning till vår sektor

Youcreate.se

● FOKUS KOMPETENSFÖRSÖRJNING

Med målet att öka intresset för de utbildningar som fyller medlemsföretagens behov har STD-företagen fortsatt att samverka med övriga organisationer inom sektorn. STD-företagen arbetar också för att relevanta utbildningar ska ha rätt innehåll för de studenter som sedan ska arbeta inom konsultverksamheten i våra medlemsföretag.

Future City – en tävling för skolungdomar

Från läsåret 2008/2009 har STD-företagen tagit över värdskapet för tävlingen. Projektet drivs av en utomstående projektledare, men STD-företagen bidrar med en assistenttjänst på 20 procent och har ansvaret för tävlingen. Tävlingen avslutades i april med riksfinal i Stockholm. Under läsåret 2009/2010 är tävlingen vilande för utveckling och uppdatering. Mer information finns på • www.futurecity.nu

KIA – kompetensförsörjning i anläggningsbranschen

STD-företagen har ett samarbete med Vägverket, Banverket och Sveriges Byggingdustrier i syfte att stärka anläggningsinriktad utbildning.

Branschen behöver fler utbildade med intresse och kompetens för anläggning/infrastruktur. KIA arbetar med att stärka kvaliteten i utbildningen. Arbetet sker i ett nationellt råd och fem regiongrupper. En kartläggning av anläggningsutbildningarna på gymnasium och högskola samt djupintervjuer med lärare på skolorna har genomförts. Ett nationellt seminarium hölls under hösten, där man lade fast en handlingsplan för fortsatt verksamhet.

Nätverket Samhällsbyggarna – Youcreate.se

I projektet Youcreate.se samarbetar vi sedan 2005 med elva andra organisationer. Tyngdpunkten ligger på att attrahera och rekrytera ungdomar till samhällsbyggnadssektorn samt på lobbyverksamhet. STD-företagen representeras i styrgruppen och nätverket har en egen webbplats. Under året har bland annat arbete påbörjats med en informationsbroschyr till studie- och yrkesvägledare. • www.youcreate.se

Studentmässor

STD-företagen samverkade med sju andra branschorganisationer inom samhällsbyggnadssektorn i en gemensam monter på studentmässorna i Sverige under 2009. Montern bemannades av studenter från högskolorna och yngre medarbetare i medlemsföretagen.

Byggingenjörutbildningarna i Sverige

STD-företagen och BI träffar regelbundet programansvariga för byggingenjörutbildningarna i Sverige för att utbyta erfarenheter, stödja skolorna med rekryteringsinsatser samt diskutera innehåll och kvalitet i utbildningarna.

Tävlingens syfte var att få fram förslag till utformning av café och mötesplats som också erbjuder en informationspunkt för medarrangörerna Trä- och Möbelindustriförbundet, Skogsindustrierna samt Sveriges Träbyggnadskansli. Efter avslutad bedömning har juryn utsett förslag "Fägnad" till vinnare av tävlingen.

Förslagsställare: Tomas Jonnergård och Åsa Landahl, Chalmers Tekniska Högskola, Göteborg.

Nya
ögon
på Trä

transfer.nu
skola och näringsliv i samverkan

Tävling för arkitektstudenter – Nya ögon på trä

STD-företagen har initierat en tävling för studenter på arkitekturhögskolorna. Uppgiften var att rita ett café som ska byggas på mässan Nordbygg under mars 2010. 64 bidrag lämnades in. Förutom Nordbygg deltar även TMF och Skogsindustrierna i projektet, eftersom materialet i caféet denna gång är trä.

Studenttidningen Framtidshygge och webbplatsen byggare.com

STD-företagen och BI producerar en studenttidning, som delas ut bland annat till årskurs 3 på gymnasiet, Natur- och teknikprogrammen, med information om vår yrkesverksamhet. • www.byggare.com

Ny elektroutbildning på KTH

KTH har tillsammans med STD-företagen, EIO och Svensk Energi tagit fram en ny kandidatutbildning för elektroingenjörer som ska starta hösten 2010 på KTH Haninge.

Skolfolder och ny webbplats

Under året reviderades och nytrycktes en skolfolder som Yngrerådet tagit fram för ett antal år sedan. STD-företagen har utvecklat nya webbsidor under rubriken Jobb och framtid. • www.std.se/jobbochframtid

Chalmers brobyggartävling

STD-företagen sponsrade för tredje året i rad ett initiativ från Chalmers i Göteborg. Tävlingen är ett gränsöverskridande projekt mellan blivande arkitekter och byggingenjörer. • www.brobyggartavling.se

TransferTeknik

STD-företagen har gått med som sponsor i TransferTeknik. Det är ett webbaserat nätverk där lärare kan boka yrkesverksamma från näringslivet som kan komma ut till skolan och prata om olika ämnen och om sina yrkesroller. Ett sätt att synliggöra arkitekten, ingenjören och konsulten! • www.transferteknik.se

Många arenor för möten och utveckling

STD-företagen bedriver sin branschverksamhet bland annat genom ett antal aktiva temagrupper som speglar medlemmarnas verksamhetsområden och aktuella frågor.

STD-dagen

Temagrupp Anläggning har under året utökat sitt medlemsantal att täcka en större andel av företagen som arbetar med anläggningsprojekt. Gruppen har tagit fram en handlingsplan. Bland de frågor som drivs är index, utvärderingskriterier vid upphandling och remissvar på FU 2000J. Gruppen har haft diskuterat vissa frågor direkt med Banverket och Vägverket. Ordförande var Eskil Sellgren.

Temagrupp Arkitekter har med kunderna diskuterat hur den framtida arkitektkompetensen ska profileras. Man utgör också referensgrupp i framtagandet av en reviderad utgåva av "Arkitektens uppdrag". Ordförande var Inger Lindberg Bruce.

Temagrupp Energi & Miljö startade i början av 2009. Sedan man lagt fast en handlingsplan har man haft sex möten, gjort två studiebesök och genomfört fyra frukostmöten. Teman har varit Kretsloppsrådets verktyg och Miljöklassningssystemen. Dessutom har man svarat på remisser, diskuterat frågor från Kretsloppsrådet och gett input till profileringsprojektet. Ordförande var P-O Carlson.

Temagrupp Fordonskonsulter Väst bildades efter sommaren för att driva de frågeställningar som tidigare visserligen har varit relevanta men

då blev akuta: hur industrikonsultföretagen ska utveckla sin verksamhet för största kundnytta, vilka avtal vi ska ha med våra kunder och hur vi ska vidareutbilda våra konsulter.

Temagrupp Installationskonsulter bjöd under våren in till en träff med företagets kunder för att diskutera de framtida installationskonsultföretagens profil.

Temagrupp Industri har under året arbetat med att förbättra de enkäter som skickas ut för att mäta konjunkurläget i syfte att snabbare få en uppfattning om trenderna i industrisektorn. Den viktigaste frågan för temagruppen har annars varit att ta fram ett branschgemensamt affärsavtal: Allmänna bestämmelser för industrikonsultuppdrag, ABI 09, som ett hängavtal till det nya ABK 09. Avtalet är tänkt att vara en hjälp för medlemmarna när nya avtal med industrikunder ska förhandlas. Ordförande var Peter Rejler.

Temagrupp Projektledare har diskuterat kvaliteten i rollen och bland annat fungerat som referensgrupp i framtagandet av en reviderad upplaga av STD-företagens uppdragsspecifikation för projektledningstjänster, "Leda byggprojekt", som gavs ut under hösten. Ordförande var Miguel Guirao.

Foto: David Gramér

Foto: Stefan Hallberg

Foto: David Gramér

STD-företagen besökte Citybanan i Stockholm på STD-dagen.

Foto: Karin Bäcklund

Cemille Üstün ledde Yngrerådets seminarium "Vill unga hundar sitta?" Yngrerådets material blir till. Det finns att hämta på STD-företagens webbplats std.se – medlemssidorna/Förändringsstegen.

Yngrerådet

Under 2009 gick många företag i förändringens tecken. Det var också temat för Yngrerådets arbetsuppgift: "Hur får man med personalen när företaget vill byta profil?". Oavsett om förändringen framtvingas av yttre omständigheter eller är ett internt beslut så är det först när medarbetarna tagit till sig förändringen som den verkligen kommer att märkas. Yngrerådet deltog först på STD-dagen och ordnade sedan en konferens för yngre konsulter i oktober för att diskutera frågan med såväl företagsledare som yngre medarbetare. Resultatet blev ett urval av frågeställningar som företag behöver ta ställning till i sitt förändringsarbete. Frågorna presenteras i ett arbetsmaterial, som finns tillgängligt för medlemsföretagen på STD-företagens webbplats. Materialet är avsett att fungera som en à la carte-menü. Man laddar ned materialet för de mest angelägna frågorna och diskuterar i workshopform.

STD-dagen

Varje år genomförs STD-dagen i samband med stämman i maj. Årets tema var: Kan man dansa

Foto: Karin Bäcklund

tango på fyra? Rubriken syftade på de förändringar som ligger i tiden – och där allt fler förväntningar reses på nya sätt att verka tillsammans. Vi var också på studiebesök på Citybanan i Stockholm.

STD-företagen i Almedalen

STD-företagen var representerade i Almedalen och vi genomförde tre seminarier. Stad till salu! var temat för två av dem och vi belyste stadsplanering, klimatsmart stad. Ett kunnande som vi är kända för och också kan exportera. ÅF och White medverkade. Det tredje seminariet handlade om kunskapsföretagets immateriella tillgång – kunskapskapitalet. Budskapet var att få skattelättnad för att kunna göra viktiga satsningar.

Almega och STD-företagens insatser i Almedalen var både välbesökta och omskrivna. Många minglade på vår mötesplats mellan seminarierna.

Regionerna samlar medlemmarna

NORRBOTTEN – två viktiga frågor är upphandling och Norrbotniabanan

I Norrbotten har styrelsen haft åtta sammanträden. Ett viktigt problem som har behandlats under hela året är upphandlingsfrågan. I samband med årsmötet delades de båda STD-priserna Kompassen och Fyren ut. Luleå Näringslivs Bygg- och fastighetsbranschråd är åter igång och en viktig fråga för rådet är Norrbotniabanan.

VÄST – upphandling i fokus i år igen

Under året har regionen fortsatt haft fokus på den vidare handläggningen av upphandlingsfrågan och bjudit in till lunchmöten. Vi har haft inledande kontakter med Chalmers för att från föreningens sida öka aktiviteten mot högskolan. Yngrerådet i regionen har under året bjudit in till tre kvällsarrangemang med mingel. Uppdragsledarutbildningen har genomförts under hösten. 24 deltagare fullföljde utbildningens åtta föreläsningstillfällen. Ämnena var teambildning, bygglagstiftningen, AB04/ABT06, ABK96, kvalitets- och miljöledningssystem, beställarens syn på konsultrollen samt att göra affärer i konsultföretag. Utbildningen avslutades med en tentamen.

SYD – träffade SYVARE

Det var en lyckad aktivitet som fick bra gensvar. Syvare från olika utbildningsnivåer från hela Skåne, ca 45–50 stycken, deltog. Vi berättade om prognoser för framtida rekryteringsbehov och presenterade ett urval medarbetare som talade om utbildningsvägar och vad det innebär att arbeta i våra medlemsföretag.

I Region Syd har vi haft återkommande frukostmöten i regionstyrelsen, där vi framför allt diskuterat konjunkturläget och olika upphandlingar. Vi har från och med i år en blandad styrelsegrupp där såväl industriteknikföretag som bygg- och anläggningsföretag ingår. Vi har också kontakt med högskolan angående bland annat medverkan till praktik och påverkan på utbildningens innehåll. Inga egna utbildningar eller stormöten har genomförts.

VÄSTERBOTTEN – ett mellanår i regionsamverkan

Regionen har inte haft några aktiviteter under året. Däremot har delar av styrelsen engagerat sig i regionfinalen för Future City, som ägde rum på Umeå universitet i mars.

JÖNKÖPING – fortsatt fokus på nya medlemmar

Förutom den vanliga programverksamheten har styrelsen under året fortsatt arbetet med att utöka medlemsantalet. Vi har i det arbetet sökt uppdatera de lokala representanterna för de rikstäckande företagen. Lokalavdelningen har tillsammans med Högskolan i Jönköping bland annat genomfört symposium i BIM, något som rönt stort intresse från företagens kundgrupper. Medlemsföretagen har även personal verksam inom utbildningen på högskolan och medverkar i dess fadderföretagsverksamhet. Vi är fortsatt representerade i det lokala Kretsloppsrådet och i Vägverkets branschråd.

KRONOBERG – närmare samarbete med Linnéuniversitetet i Växjö

Styrelsen har under året haft åtta styrelsemöten. Plats och värdskap för mötena har cirkulerat mellan de olika företagen. Under verksamhetsåret har STD-företagen Kronoberg tillsammans med Linnéuniversitetet arrangerat tre frukostmöten med 80–100 deltagare. Syftet med mötena har varit att ge STD-företagen ett ansikte utåt, att skapa en arena för byggfolk och byggintresserade i Växjö samt att belysa aktuella ämnesområden.

STD-företagen har varit representerade i ett branschråd kopplat till Linnéuniversitetet samt medverkat med tävlingen Teknikåttan, en tekniktävling för årskurs åtta.

KALMAR – Det vinnande laget, miljön och arbetsmiljön

var huvudtema under året. Ca 115 medlemmar i regionen har under olika former – frukostmöten, studiebesök, informationskvällar och kurser – träffats för gemenskap och kompetenshöjning.

Samverkan nationellt och internationellt

STD-företagen har under året deltagit i ett antal fora för samverkan. På nationell nivå finns flera organ för att samla samhällsbyggarsektorn och driva utveckling på ett antal gemensamma områden.

BIC

Under 2009 drevs arbetet i tre program; Formas-BIC, CERBOF (Energimyndigheten) och Bro&Tunnel (Vägverket). Arbetet startade i det europeiska ERAnet-projektet Eracobuild med BIC som ansvarig för ett av programmen (Value driven processes). Under året inleddes också ett nära samarbete med parter i Europa för ett tydligt svenskt engagemang i Europakommissionens stora satsning på programmet "Energy efficient buildings".

BKK Bygandets Kontraktskommitté

Hela året har ägnats åt revidering av nya ABK och lagom till årets slut beslutades om den nya versionen, ABK 09. Bo Carlsson, SWECO, har varit vår man i kommittén. Till stöd har han främst haft Inger Lindberg Bruce, Magnus Borglund och Tore Strandgård, som var med i förhandlingsgruppen för nya ABK.

BQR

BQR har under 2009 kraftigt utökat sina medlemsaktiviteter i form av regelbundna branschmöten och korta seminarier i Stockholm samt södra och västra Sverige. Det webbaserade förbättrings- och förändringsverktyget BQR-Bestpractice har lanserats och är nu på väg ut på marknaden med hjälp av företaget Prifloat. BQRs stora projekt, Drivkrafter för kvalitet, resulterade under 2009 i en fortsättning av de fyra arenorna: Samhälle och samverkan, Värdering och risk, Brukare och krav och Opinion och påverkan.

Etiska Rådet

Samhällsbyggnadssektorns Etiska Råd ombildades under året och fick en del nya personer som

ledamöter. Åsa Söderström Jerring är rådets ordförande och konsultledet är representerat av Miguel Guirao, PTL Swepro. Rådet kommer att verka mer aktivt än man kunnat göra de senaste åren.

Kretsloppsrådet

har under året arbetat intensivt med en "Vägleddning för miljöanpassat byggande" tillsammans med Miljöstyrningsrådet, avslutningen av projekten i Miljöprogram 2010, bland annat projektet "Energieffektiva byggnader" samt frågan om hur sektorns arbete med hållbarhet ska hanteras efter 2010.

Nätverket Svensk Byggnäring

har fortsatt sin verksamhet under året. Man genomförde bland annat ett antal aktiviteter tillsammans under Almedalsveckan. Man har dessutom besvarat en förfrågan från Kristdemokraterna om viktiga frågor att sätta på agendan vad gäller husbyggnad och infrastruktur.

Open BIM Juridik

STD-företagen deltar i ett projekt som startade under året, tillsammans med Byggherrarna och SBUF. Syftet är att utforma sektorsövergripande riktlinjer för hantering av de legala aspekterna avseende ansvar, äganderätt, upphovsrätt och nyttjanderätt för de BIM-databaser som upprätts av en part för nyttjande av en annan och som innehåller information om produktion och/eller förvaltning av byggnadsverk. Håkan Blom är projektledare och STD-företagens representant.

Vinnare i Stora Samhällsbyggarpriset 2009
– Hus Vänern, Karlstad universitet.

Arkitekt: Nordstrand Frisenstam Rung
arkitektkontor (Christian Frisenstam,
ansvarig arkitekt)

Inredningsarkitekt: LINK arkitektur (Torbjörn
Windseth, ansvarig inredningsarkitekt).

Foto: Åke Eison Lindman

Ett blivande Samhällsbyggnadsråd?

Under året har en mindre grupp ledamöter från Kretsloppsrådet, BIC och BQR diskuterat en eventuell sammanslagning. Syftet skulle vara att med utgångspunkt i marknadens och brukarnas krav arbeta proaktivt för en effektiv, lönsam och attraktiv samhällsbyggnadssektor med särskilt fokus på hållbarhet och kvalitet. Diskussionen fortsätter under våren 2010.

Samhällsbyggardagen

Samhällsbyggardagen har som syfte att samla hela sektorn och inspirera till utveckling. 2009 delades endast Stora Samhällsbyggarpriset ut. Priset tar fasta på projekt med hög grad av samverkan mellan olika aktörer. Priset gick till Hus Vänern, Karlstads universitet, och det festliga tillfället firades med pompa och ståt.

Samhällsbyggandets Dokumentråd

Dokumentrådet startades som ett projekt under året. Initiativet kommer från Byggherrarna och avsikten är att se över hela sektorns flora av styrande och stödjande dokument i syfte att skapa samklang såväl vad gäller form, innehåll som utvecklingstakt. För vår räkning deltar Svante Berg, Berg arkitektkontor och Göran Werner, WSP.

Internationellt

Norden

STD-företagen var i år värd för Nordiskt Praktiker möte, där arkitektorganisationerna träffas och byter erfarenheter. De tekniska konsulterna träffades på Island hos vår systerorganisation. Dessa möten ger en bra överblick över konsultaffären, konjunkturen och utvecklingen inom Norden. Många frågor är gemensamma, det vill säga våra respektive politiker agerar på likartat sätt.

EFCA

STD-företagen representeras väl inom EFCA, den europeiska organisationen för tekniska konsulter. Vi deltar i arbetsgrupperna Försäkring & Villkor, Upphandlingsfrågor samt Den framtida konsultaffären. Dessutom har David Montgomery, WSP, representerat oss i External Aid, där man bland annat diskuterar korruption och biståndprojekt.

FIDIC

Relationerna med FIDIC, den internationella organisationen för ingenjörer, har i år varit lite ansträngda. STD-företagens styrelse har ifrågasatt det begränsade inflytandet i organisationen. Tillsammans med vår danska systerorganisation, FRI, har vi föreslagit en FIDIC Europe-sektion, som skulle kunna samla FIDIC och EFCA i en och samma organisation.

Marknadsrapporter

Investeringsignalen – en konjunkturrapport baserad på enkätundersökningar bland medlemsföretagen som visar hur orderläget har utvecklats och hur det förväntas utveckla sig framöver.

Branschkommunikén – en mindre sammanfattande rapport över marknadens utveckling i Sverige, inklusive nyckeltal och listor över de största företagen inom sektorn.

Branschöversikten – en större sammanfattande rapport över marknadens utveckling, även internationellt (i Norden och Europa), inklusive nyckeltal och listor över de största företagen inom sektorn.

Under 2009 kom tre Investeringsignalen ut; i februari, juni och november. I augusti publicerades återigen en komplett Branschkommuniké,

efter ett kort uppehåll 2008. Den presenterades i samma format som tidigare med en lista över de 100 största företagsgrupperna i Sverige samt nyckeltal och historik.

Branschöversikten publicerades i december utan större förändringar, men i år medverkade arkitektföreningarna i Finland och Island i rapporten, efter inbjudan till alla de nordiska arkitektföreningarna. Den engelska versionen, Sector Review, kom ut i januari 2010.

Utveckling av enkäterna

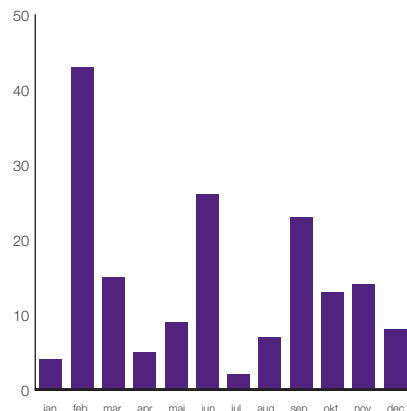
Efter att ha introducerat webbenkäter under 2008 har utvecklingen under 2009 mest handlat om innehållet i undersökningarna. En översikt av frågeställningarna har inletts och en del nya frågor har lagts till. Denna utvecklingsprocess fortsätter under 2010.

Kommunikation & Information

STD-företagen i media

Under året har Svenska Teknik&Designföretagen synts vid 169 tillfällen i pressen. I februari och juni fick de olika investeringssignalerna mycket stort genomslag i media. Under året har också kollektivavtalet varit i fokus. I mars handlade det om uppsägningen av avtalet och i september handlade det om det nya avtalet. I slutet av året uppmärksammades Stora Samhällsbyggarpriset och STD-företagens medverkan på studentmässorna.

Ny webbplats

Under 2009 genomfördes ett antal uppdateringar av informations- och kommunikationsmaterial för att stärka kontakten med medlemmarna. STD-företagen tog fram en ny broschyr om branschföreningen, som kan användas både till presumtiva medlemmar och andra som behöver veta vilka vi är och vad vi gör. STD-företagen tog även fram en Årsrapport till medlemmarna för att synliggöra verksamheten i föreningen.

En helt ny hemsida – integrerad med Almegas webbplats – lanserades i början på året. Vi lade också ner vårt pappersburna Nyhetsbrev till förmån för ett elektroniskt brev som kom ut en gång i månaden.

Styrelse och medlemsrepresentanter i olika samverkansstyrelser under 2009

Styrelse

(vald vid stämman den 19 maj 2009)

Ordförande

Bent Johannesson, Ramböll

Övriga ledamöter

Staffan Andersson, Epsilon

Rikard Appelgren, WSP Sverige

Magnus Borglund, White Arkitekter

Ulrika Francke, Tyréns

Miguel Guirao, Swepro

Mikael Gustafsson, Ing. firman Mikael Gustafsson i Kalmar

Ulf Kadefors, FOJAB Arkitekter i Lund

Inger Lindberg Bruce, Scheiwiller Svensson Arkitektkontor

Magnus Meyer, Tengbomgruppen

Kjell Nilsson, Semcon Caran

Eva Nygren, SWECO Sverige

Johan Olsson, ÅF

Peter Rejler, Rejlers Ingenjörer

Anders Rydberg, FB Engineering/COWI

Representanter

Almega Tjänsteförbundets styrelse

Magnus Borglund, White Arkitekter

Bent Johannesson, Ramböll

Kretsloppsrådets styrelse

Per-Olof Carlson, ACC-Glasrådgivare

Beatrice Kindembe, White Arkitekter

Svensk Byggtjänsts styrelse

Linda Marend, Link Arkitektur

BFABs styrelse

Karin Annerwall Parö, SWECO Systems

BKK, Byggandets Kontraktskommitté

Bo Carlsson, SWECO Management

SBDR, Samhällsbyggandets Dokumentråd

Svante Berg, Berg Arkitektkontor

Göran Werner, WSP

Etiska Rådet

Miguel Guirao, Swepro

Representation i utländska organisationer

EFCA, European External Aid

David Montgomery, WSP International

Nya ansikten på kansliet

Kansliet har förstärkts med nya förmågor: **Eva Wigren** som branschutvecklare för industrikon-sultföretagen, **Helena Arvidsson** som assistent och webbredaktör. **Petter Skogar**, som arbetar på Almega med arbetsgivarfrågor sedan tidigare, anslöt till STD-företagen som avtalsansvarig.

Övriga medarbetare på kansliet var: **Lena Wästfelt**, **Birgitta Beeck**, **David Cramér** och **Saga Hellberg**.

Cemille Üstün och Magnus Kendel lämnade STD-företagen för nya ansvarsområden inom Almega och Peder Stenström slutade sin anställning.

Petter Skogar

Helena Arvidsson

Eva Wigren

Utdrag ur verksamhetsplan 2010

STD-företagens uppdrag

Svenska Teknik&Designföretagen ska tillvarata medlemsföretagens gemensamma intressen och verka för att synliggöra branschens betydelse för samhällsutvecklingen. STD-företagen ska genom sin verksamhet stödja en stark utveckling hos medlemsföretagen vad gäller god kvalitet, affärsmässigt agerande och sunda villkor för företagen och de anställda.

Vi samlar vårt arbete under fyra viktiga fokusområden:

Profilerings av konsultens kompetens som viktig för samhällets utveckling

Politikerna har ansvaret och frågorna – konsulterna har svaren! Under 2010 kommer STD-företagen att ha ett ännu starkare fokus på detta område. Vi kommer att, i dialog med politiker och beslutsfattare, lyfta fram kunnandet och bidraget till samhällets fysiska utveckling.

Kvalificerade köpare av kunskapsintensiva tjänster

Med ett färskt ABK-avtal, kombinerat med ett ABI-avtal (hängavtal för Industriekonsulter), kommer vi aktivt att verka för att det tillämpas – så att vi uppnår en sund balans mellan köpare och leverantör. Dessutom fortsätter vi dialogen med större kunder för att proaktivt påverka upphandlingsförfarandet.

Kompetensförsörjning

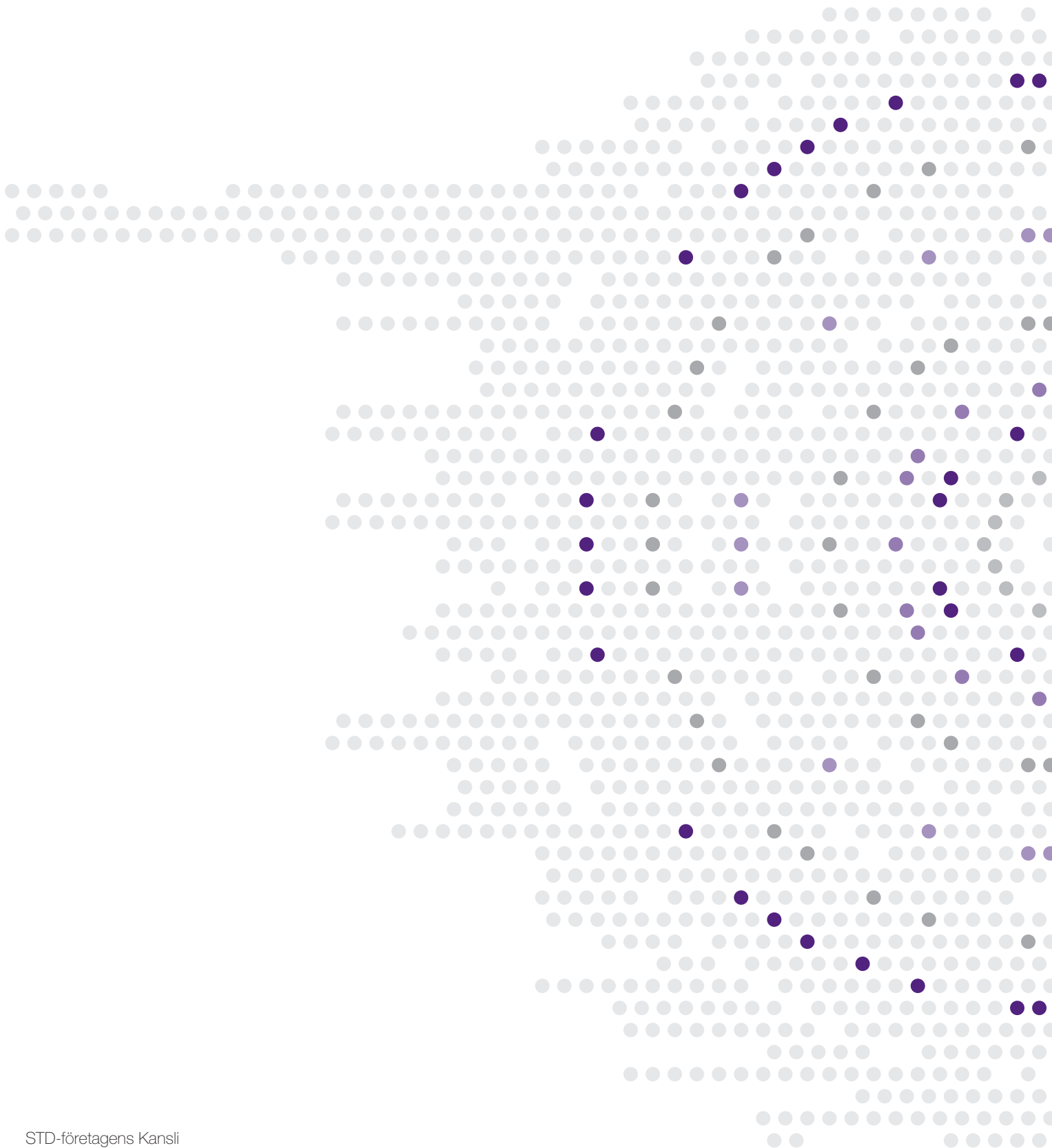
Under 2009 lade vi en gedigen plattform för STD-företagens påverkan vad gäller framtida konsulter till branschen. Under 2010 fortsätter vi på den inslagna vägen och genomför ett stort antal aktiviteter för att skapa attraktivitet till såväl utbildningar som bransch. Dessutom för vi dialog med utbildningsväsendet om innehållet i kurserna och verkar för att de får ökat praktikinslag.

Avtal för kunskapsintensiv verksamhet

Avtalsrörelsen 2009 gav lokal lönebildning för akademikerna. Under 2010 har STD-företagen ambitionen att få till detta även i avtalet med Unionen. Sifferlösa avtal, med lokal lönebildning, lägger en bra grund för fortsatt utveckling mot ett avtalsförhållande som allt mer anpassas till kunskapsintensiv verksamhet.

Övriga aktiviteter

- ta fram marknads- och konjunkturrapporter
- ge råd och stöd till medlemsföretag vad gäller LOU och affärsavtalen
- stimulera den regionala verksamheten för att säkra en mötesplats lokalt för medlemsföretagen, och i år fira föreningens 100-årsjubileum
- driva aktuella frågor genom olika temagrupper; under 2010 är nio grupper igång
- medverka i ett antal sektorsgemensamma aktiviteter för att stödja och påverka utvecklingen i branschen – BIC, Kretsloppsrådet, BQR, Samhällsbyggnadssektorns Ethiska Råd, Nätverket Svensk Byggnäring osv.
- vara ”sluss” mellan olika samverkansgrupper inom samhällsbyggnadssektorn med uppgift att förmedla information/kunskap/nyheter mellan branschens aktörer, de internationella organisationerna och STD-företagens medlemmar
- ge STD-företagens medlemmar i egenskap av kunskapsföretag en synlig plats och påverkan inom Almega och Svenskt Näringsliv
- ge medlemsföretagen stöd och råd i arbetsgivarfrågor
- lösa tvister mellan medlemsföretag och fackliga organisationer
- tillhandahålla marknadslöneinformation på almega.se

STD-företagens Kansli
Box 55545
102 04 Stockholm
Besök: Sturegatan 11
08-762 6700
std@std.se
www.std.se

